

Praha - 1. 12. 2017

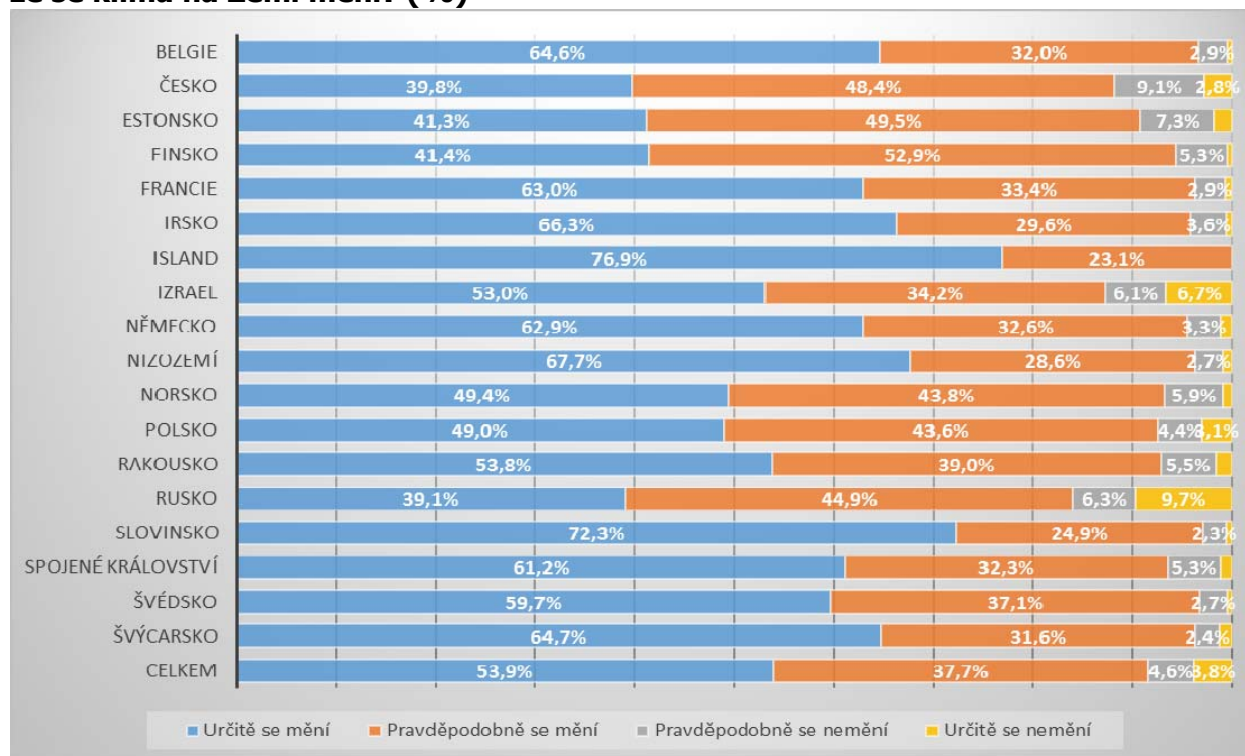
Názory na změnu klimatu v Evropě

- 54 % Evropanů se domnívá, že se klima určitě mění.
- Nejméně přesvědčených o změně klimatu je v Rusku, Česku, Estonsku a Finsku.
- Nejvíce lidí obávajících se změny klimatu je v Německu, Francii a Slovinsku.
- Naopak nejvíce lidí se změny klimatu neobává v Česku, Izraeli a Estonsku.
- Jako důsledek lidské činnosti vnímají změnu klimatu hlavně v Rakousku, na Islandu a v Německu.
- Jako důsledek přírodních procesů změnu klimatu chápou častěji v Rusku a Izraeli.
- Němci, Rakušané a Slovinci příliš nevěří, že vlády přijmou opatření ke změně klimatu, Češi jsou mnohem optimističtější.

Ve změnu klimatu v Evropě věříme

Většina Evropanů souhlasí s názorem, že se klima na Zemi mění v důsledku nárůstu teplot (Graf 1). Z grafu lze vyčíst poměrně velké rozdíly v tom, jaký podíl lidí se domnívá, že se klima určitě mění. Na jedné straně nalezneme státy jako Island, Slovinsko či Nizozemí, kde s uvedeným názorem určitě souhlasí nejméně dvě třetiny obyvatel. Na druhou stranu ve státech jako Rusko, Česko, Estonsko či Finsko s názorem souhlasí jen kolem 40 % obyvatel.

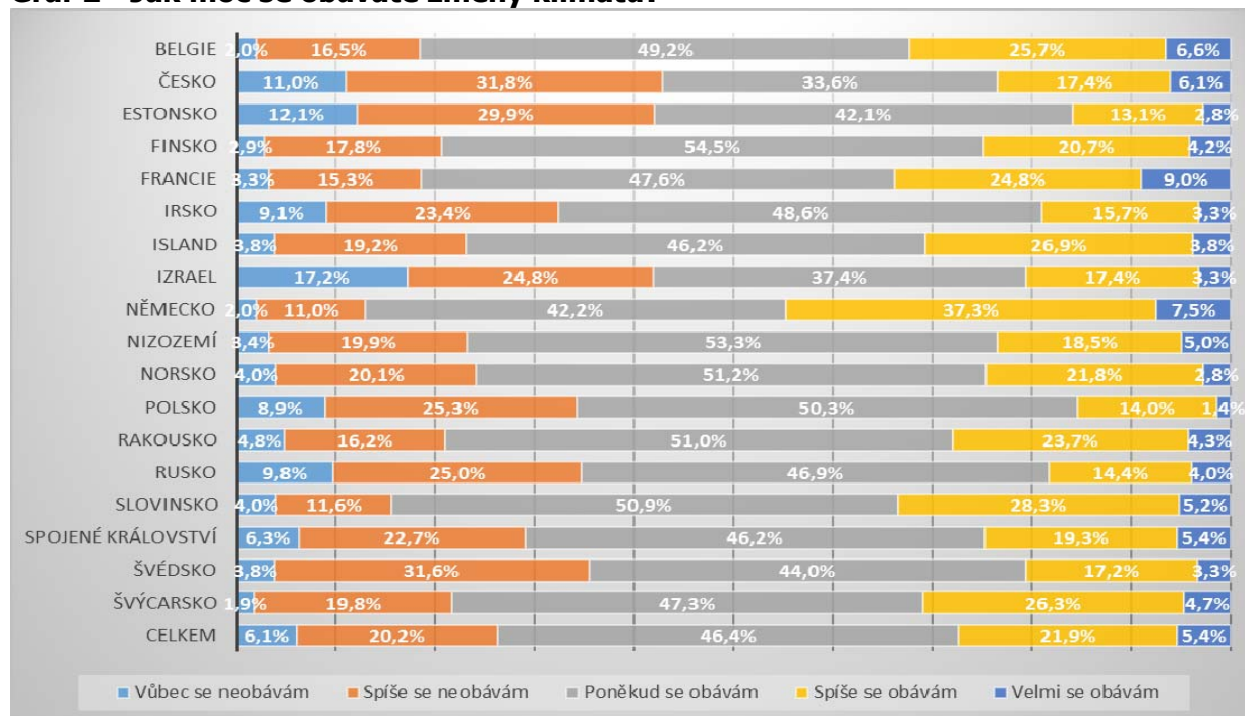
Graf 1 - Možná jste už slyšel(a) myšlenku, že klima na Zemi se mění v důsledku nárůstu teplot v posledních 100 letech. Jaký na to máte vy osobně názor? Myslíte si, že se klima na Zemi mění? (%)

Němci vs. Češi

Následující otázky nebyly pokládány těm respondentům, kteří zcela vylučují, že může docházet ke klimatické změně, tj. na otázku uvedenou v Grafu 1 odpověděli: „Určitě se nemění.“ V Grafu 2 nalezneme už pouze odpovědi těch, kteří zcela nevyloučili možnost změny klimatu. Otázka uvedená v grafu se týkala obav ze změn klimatu. Změn se nejméně obávali lidé v Česku, Izraeli a Estonsku. Naopak nejčastěji budily změny klimatu obavu v Německu, Francii, Slovinsku a Belgii.

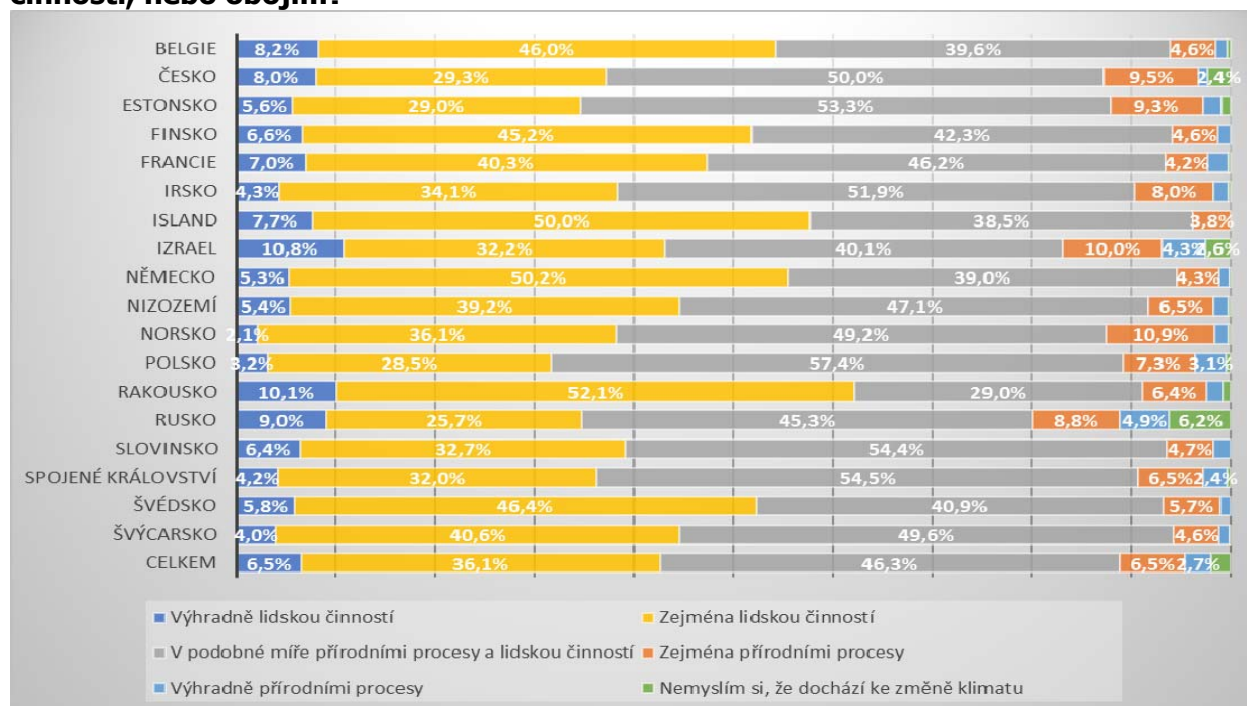
Graf 2 - Jak moc se obáváte změny klimatu?

Kdo za to může?

Odpověď na otázku, čemu obyvatelé jednotlivých států připisují podíl na změně klimatu, zda lidské činnosti, či přírodním procesům, nalezneme v Grafu 3. Na lidskou činnost nejčastěji ukázali zejména v Rakousku, Islandu Německu či Belgii. Naopak na přírodní procesy ukázali relativně častěji obyvatelé Izraele, Ruska či Norska, ale i v těchto zemích ukázal na převážný či rozhodující podíl lidské činnosti relativně malý podíl obyvatel. V celé řadě zemí zvolilo možnost, že změna klimatu je způsobena kombinací lidské činnosti a přírodních procesů, přes 50 procent obyvatel, např. v Polsku, Spojeném království či Slovinsku.

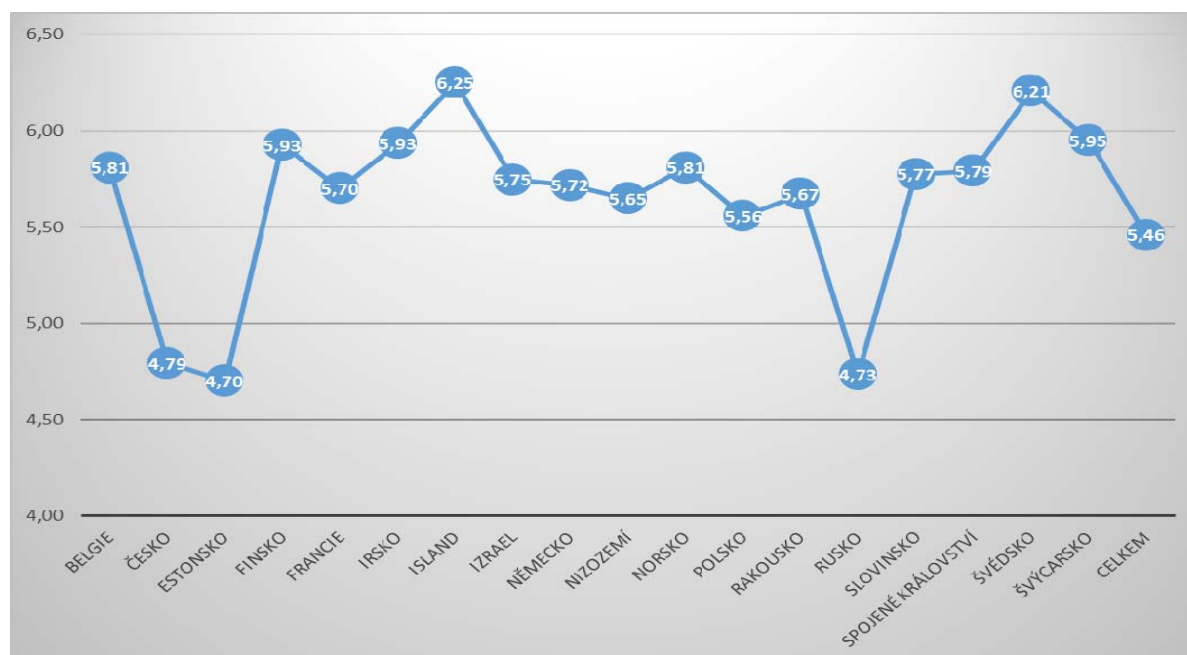
Graf 3 - Myslíte si, že je změna klimatu způsobena přírodními procesy, lidskou činností, nebo obojím?

Jak velký vliv by měl pokles spotřeby energie?

Graf 4 znázorňuje, jaká je podle obyvatel jednotlivých zemí pravděpodobnost, že omezení spotřeby energie velkého počtu lidí zmírní změnu klimatu. Údaje v grafu uvádějí průměrnou hodnotu, kterou vybrali obyvatelé jednotlivých zemí na jedenáctibodové škále (od 0 do 10), přičemž 0 znamenala „Vůbec to není pravděpodobné“ a 10 „Naprostě pravděpodobné“. Z grafu je vidět relativně skeptičtější pohled obyvatel Česka, Estonska a Ruska. Ostatní země se již tak dramaticky neodlišují, přesto Švédsko a Island poněkud vyčnívají.

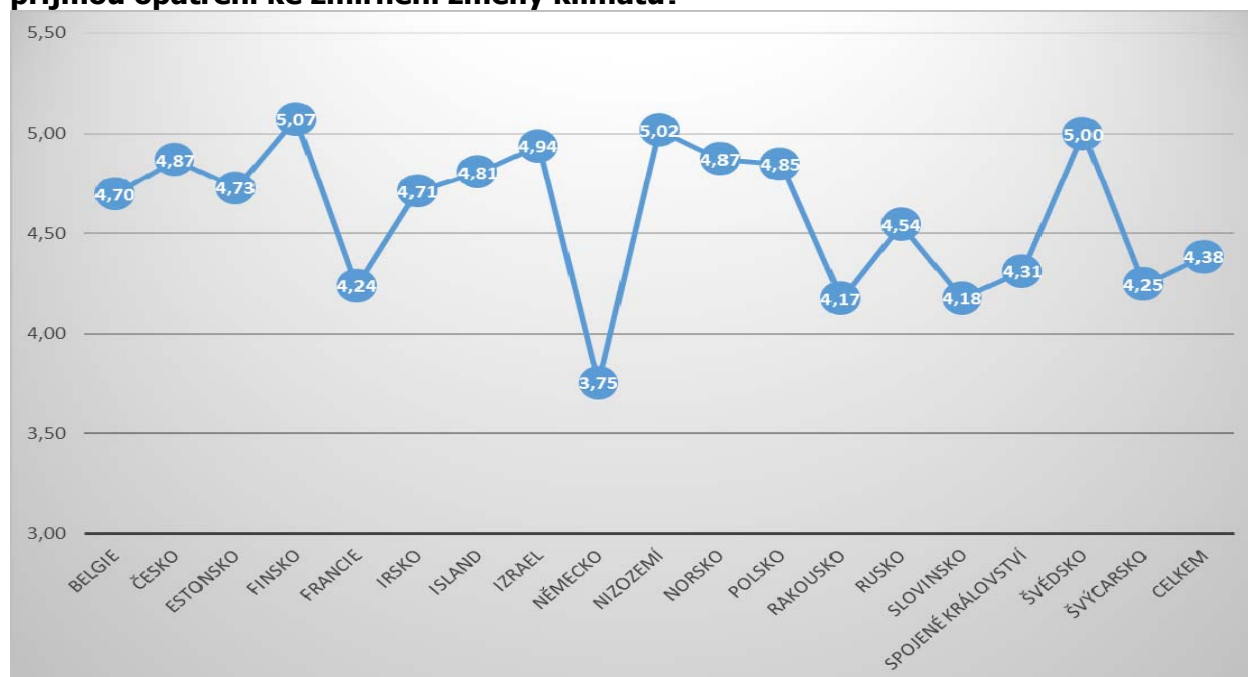
Graf 4 - Nyní si představte, že velký počet lidí omezí svou spotřebu energií. Jak moc je podle vás pravděpodobné, že by to mohlo zmírnit proces změny klimatu?

Přijmout, či nepřijmout opatření?

Obdobná škála jako u předchozího grafu byla zvolena také u Grafu 5. Tentokrát uvedená hodnota znázorňuje, nakolik obyvatelé jednotlivých zemí pokládají za pravděpodobné, že vlády dostatečně velkého počtu zemí budou ochotny přijmout opatření ke zmírnění změny klimatu. Relativně nejskeptičtější jsou v tomto směru němečtí obyvatelé. Naopak za mírné optimisty lze pokládat snad jen Finy a Nizozemce.

Graf 5 - A jak je podle vás pravděpodobné, že vlády v dostatečném počtu zemí přijmou opatření ke zmírnění změny klimatu?

Méně skeptičtí, v porovnání s ostatními zeměmi, jsou Češi v otázce vůle dostatečného počtu vlád zemí světa k jednotnému postupu ke zmírnění dopadů klimatické změny. Zde jsou výrazně nejskeptičtější Němci s odstupem následovaní Rakouskem a Slovinskem. Naopak nejoptimističtější se jeví Finové, Nizozemci a Švédí.

Závěrem

Na základě analýzy dat se ukázalo, že země Evropy se dají rozdělit do čtyř základních skupin. Ty, jejichž obyvatelé jsou relativně skeptičtí ohledně odpovědnosti člověka za klimatickou změnu, obávají se jí relativně méně a zároveň jsou relativně skeptičtí k opatřením a omezením, která by mohla vést ke zmírnění změny klimatu. Do této skupiny patří **Česko, Estonsko a Rusko**. I v této skupině zemí však většina obyvatel připouští existenci změny klimatu.

Druhou skupinou jsou země, jejichž obyvatelé relativně častěji připouštějí odpovědnost člověka za změnu klimatu a obávají se jí relativně více, ale stále jsou relativně skeptičtí k opatřením a omezením, která by mohla vést ke zmírnění změny klimatu. Do této skupiny náleží **Německo a Slovinsko**.

Ke třetí skupině náleží země, jejichž obyvatelé jsou relativně skeptičtí ohledně odpovědnosti člověka za klimatickou změnu a obávají se jí relativně méně a zároveň jsou relativně optimističtí ohledně opatření a omezení, která by mohla vést ke zmírnění změny klimatu. Do této skupiny náleží např. **Izrael či Polsko**.

Konečně čtvrtou skupinou zemí jsou ty, jejichž obyvatelé relativně častěji připouštějí odpovědnost člověka za změnu klimatu, obávají se jí relativně více a zároveň jsou relativně optimističtí ohledně opatření a omezení, která by mohla vést ke zmírnění změny klimatu. Do této skupiny lze zahrnout např. **Island či Belgie**.

O výzkumu:

European Social Survey Round 8 (2016/17), www.europeansocialsurvey.org

Pravděpodobnostní výběr respondentů, rezidenti 15+

Počet zemí: 18

Počet respondentů: 34 837

Zveřejnění dat: 31. 10. 2017, první edice

Kontaktní osoba: Daniel Čermák, daniel.cermak@soc.cas.cz, tel. 210 310 227